

Kuifje, ieders vriend

Kiplings Kim werd 'vriendje van de hele wereld' genoemd. Dat is Kuifje meer dan ooit

- ▶ Hergé wilde dat Kuifje in alle landen goed herkenbaar was
- ▶ Disney weigerde de albums te verfilmen
- ▶ Steven Spielberg gebruikte drie oorlogsalbums voor zijn film

Marcel VAN NIEUWENBORGH

Er wordt gefluisterd dat de Belgische stripheer Kuifje vorig jaar Amerikaan is geworden. Toen de onderhandelingen tussen de erven van tekenaar Hergé en het advocatenteam van de Amerikaanse filmproducent werden afgesloten, stond vast dat de Amerikanen de reclame voor *De avonturen van Tintin. Het geheim van de Eenhoorn* in handen zouden nemen. Zelden is dan ook in Brussel, Parijs en Londen zo'n grootscheepse reclamecampagne gevoerd en werd Kuifje met vlag en wimpel ingehaald.

Zou Hergé dat hebben betreurd? Integendeel. Hiermee werd werkelijkheid waarvan de tekenaar zijn hele leven had gedroomd. In 1948 zond Georges Remi (Hergés echte naam) een aantal albums naar Walt Disney in de Verenigde Staten in de hoop dat die ze zou verfilmen, maar hij kreeg ze teruggestuurd. Hergé probeerde altijd om van Kuifje een universele stripheer te maken. Niet enkel spelen de avonturen zich merendeels af in het verre buitenland, naargelang ze elkaar opvolgden, verdwenen de Brusselse achtergronden en was Hergé ook niet te beroerd

Hergés vriend Raymond de Becker werd hoofdredacteur bij *Le Soir* en hij vroeg de tekenaar een jeugdbijlage te verzorgen. De eerste Kuifjealbums deden het niet zo denderend en bij Casterman was er al aan gedacht om de strip niet langer uit te geven. Dat Kuifje nu zou verschijnen in een blad met een oplage van een half miljoen, zou beslist bijdragen tot een grotere bekendheid van de jeugdige reporter en zijn hondje.

De wekelijkse jeugdbijlage hield het geen jaar vol. In het najaar van 1941 werd de publicatie stopgezet. Papierschaarste speelde de krant parten en het supplement werd geofferd. Kort daarop verscheen er dagelijks een strook *Tintin* in de krant zelf. In plaats van de oorspronkelijke drie werden nu wekelijks zes stroken gepubliceerd. Hergé had voortaan slechts 24 uur om één aflevering te voltooiën. En daarin moest altijd iets gebeuren terwijl de spanning moest bewaard blijven.

Collega Jacques Van Melkebeke werd in die omstandigheden Hergés gedroomde toeverlaat.

Hij was een kenner van de jeugdliteratuur, kwaliteit die wonderwel van pas kwam. Een album als *Het geheim van de Eenhoorn* zit dan ook vol elementen die uit de jeugdliteratuur komen: Jules Verne, Edgar Allen Poe en Robert Louis Stevenson. Het was ook Van Melkebeke die de tekenaar op het idee bracht om kapitein Haddock op zoek te laten gaan naar zijn voorouders.

1943 moet voor Hergé een moeilijk jaar zijn geweest. Het is duidelijk dat de Duitsers de oorlog zullen verliezen. Hergé blijft. Waarom zou hij vertrekken op een moment dat de Kuifjealbums een weergaloos succes kennen? In de krant duikt Kuifje wel onder. In *De schat van Scharlaken Rackham* vertrekt hij in een visvormig onderzeebootje naar de diepzee – weg, ver weg van de oorlogsrealiteit. Het doet sterk denken aan het Bijbelse verhaal van de profeet Jona. Die verschuilde zich in de ingewanden van een grote vis omdat hij er zo tegen opzag om de bewoners van Nineve de harde waarheid te vertellen.

Kuifje mag dan in Congo nog omstreden zijn, hij is en blijft een vriendje van tal van kinderen. © Reporters

Voor trouwfoto's alvast ideaal, deze glazen kapel. © Lieve Wouters

Romantisch

Glazen kapel brengt ruimtelijkheid en symbolische waarde van kerkgebouw en ritueel weer dicht bij de mensen

Lieve WOUTERS

Het Groot Begijnhof in Gent herbergt sinds enkele maanden een alleraardigst glazen kapelletje. Het gaat om een kunstwerk van architect Geert De Grootte en glasramenatelier Mestdagh. Dat atelier, onlangs nog te zien in het Canvasprogramma *Drie generaties*, is gespecialiseerd in de vervaardiging en renovatie van glasramen, vaak religieus werk. Voor de tweemaaljaarlijkse glaskunsttentoonstelling *Diafaan* wilde het atelier een nieuw en modern ontwerp indienen. Samen met architect De Grootte ontstond het idee van een kleine trouwkapel.

„Glasraamkunst wordt spontaan verbonden met kerkelijk erfgoed”, zegt De Grootte. „Kerken trekken echter almaar minder volk, waardoor mensen de ruimtelijkheid en sterke symboliek van zo'n gebouw minder kunnen ervaren. In een kapel kun je die evenaren en dat was dan ook ons opzet. Het werd een kapel voor een intieme viering, maar toch delend met de wereld dankzij de open wand aan de voorzijde.”

Uit de staalplaat die de achterkant vormt, werd een kruis gehaald. Op een zonnige dag valt het licht erdoor, waardoor het kruis zich aftekent op het gras onder het gewelf, dat dan weer bestaat uit rosassen in zes verschillende glassoorten.

Prachtig decorum dus voor een romantische huwelijksviering en de makers hopen dan ook hun investering er weer uit te halen door het huisje te verhuren of te verkopen. Of er ooit een katholieke dienst in zal plaatsvinden, is twijfelachtig, vooral omdat het kapelletje maar ruimte biedt voor enkele personen, terwijl een kerkelijk huwelijk de hele geloofsgemeenschap als getuige neemt, bij voorkeur in een parochiekerk.

Belangstellenden moeten overigens nog even geduld oefenen, want er wordt nog gesleuteld aan de constructie om ze makkelijk transporteerbaar te maken. Intussen genieten de bewoners van het Groot Begijnhof wel met volle teugen van dit artistieke werk in hun op zich al idyllische tuin in de drukke stationsbuurt.

Met Spielbergs erg knappe verfilming werd werkelijkheid waarvan de tekenaar zijn hele leven had van gedroomd

om, bij het bewerken, aan tijd en plaats gebonden plaatjes te wijzigen. De tekenaar zei dat iedereen die de avonturen las, de indruk mocht krijgen dat Kuifje iemand was die hij kende.

Steven Spielberg gebruikte voor zijn verfilming drie albums, *De krab met de gulden scharen*, *Het geheim van de Eenhoorn* en *De schat van Scharlaken Rackham*, die alle behoren tot het oorlogswerk van Hergé. Ze verschenen in de Brusselse krant *Le Soir*, die in handen was van de Duitse bezetter.

Toen de Tweede Wereldoorlog uitbrak, hield *Le Vingtième Siècle*, de katholieke krant waarvan Hergé de jeugdbijlage verzorgde, op te verschijnen. Kardinaal Van Roey was onverbiddelijk: de Kerk doet geen zaken met de bezetter. De strategie van de Duitsers bestond erin op de redacties hun eigen mannetjes te zetten, naast een paar Duitse officieren die het drukwerk dagelijks moesten navlooiën.

Advertentie

Wat ik doe na mijn dood? Groenten kweken in Congo.

Platgebrande huizen en verwoeste akkers. Dat vonden de vluchtelingen uit Basankusu toen ze na de oorlog naar hun dorpen terugkeerden. De totaal berooide bevolking stond voor een zware opgave: de grond opnieuw vruchtbaar maken en zo vlug mogelijk zaaien en oogsten. Caritas International helpt deze boeren bij het aanleggen van hun moestuin om hen zo vlug mogelijk uit de vicieuze cirkel van honger en armoede te bevrijden.

Ook als u er niet meer bent, kunt u het leven van kansarmen ingrijpend veranderen. Steun onze projecten via uw testament. Bel onze verantwoordelijke legaten en erfenissen: Jules-Henri Poncelet 02/229 36 23 André de Pierpont 0475/74 37 14

Noodhulp en heropbouw.

www.caritas-int.be